

Til de videregående uddannelsesinstitutioner, censorledelser og censorsekretaria-
ter

*(Styrelsen skal bede om, at censorsekretariatene videresender høringen til de
censorledelser, som de yder administrativ bistand til)*

Følgebrev til ny bekendtgørelse om censorordning og censorvirke

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen skal hermed orientere om, at styrelsen har udstedt en ny bekendtgørelse om censorordning og censorvirke, jf. bekendtgørelse nr. 920 af 4. juli 2024¹.

Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. september 2024.

Den nye bekendtgørelse erstatter bekendtgørelse nr. 458 af 19. april 2022 om censorordning og censorvirksomhed.

Nedenfor følger en orientering om de væsentligste ændringer i bekendtgørelsen om censorordning og censorvirke.

Spørgsmål til de enkelte bestemmelser i bekendtgørelsen kan rettes til Uddannelses- og Forskningsstyrelsen, Jura og Institutionspersonale, ufs-jur@ufm.dk.

Gennemgang af de enkelte bestemmelser

Kapitel 1

§ 2: Styrelsen har på baggrund af de indkomne høringssvar valgt at erstatte "censorformandskab" med "censorledelse".

Kapitel 2

§§ 3 og 4: Bestemmelsen vedrører organiseringen af censorområdet, aktørerne, deres virke og funktioner.

Censor er en *fagligt uafhængig person*, der beskikkes til at deltage i uddannelsens eksterne eksamener og prøver for at kvalitetssikre disse.

Censorledelsens funktion er at tilrettelægge arbejdet i korpset. Funktionen indebærer f.eks. håndtering af samarbejdsvanskeligheder internt i censorkorpset/mellem censor og uddannelsesinstitution, klager fra censor over medbedømmere,

9. juli 2024

**Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen**
Kontor for jura og
institutionspersonale

Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tel. 7231 7800

www.ufm.dk

CVR-nr. 3404 2012

Sagsbehandler
Rikke Lise Simsted
Tel. 72 31 78 76
RILS@ufm.dk

Sagsnr. 2023-7769
Ref.-nr.
440056

¹ [Censorbekendtgørelsen \(retsinformation.dk\)](https://retsinformation.dk)

forhold vedr. eksamensafvikling samt situationer, som relaterer sig til censors adfærd, når denne har ført til klager fra enten medbedømmere, institutioner eller studerende.

Censorledelsen skal i den forbindelse foretage partshøring af censor og afgive indstilling til styrelsen i sager vedrørende afbeskikkelse, jf. § 15, nr. 6.

§ 4: Bestemmelsen fastsætter, at det – som hidtil – er den uddannelsesinstitution, der varetager sekretariatsbetjeningen overfor censorledelsen (eller censorsekretariatet, jf. § 19), der yder administrativ og juridisk bistand.

Den juridiske bistand består bl.a. i, at institutionen/censorsekretariatet er censorledelsens rådgiver vedrørende juridiske spørgsmål f.eks. i forhold til anvendelsen af reglerne i denne bekendtgørelse, eksamensbekendtgørelserne samt andre bekendtgørelser.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

Institutionen/censorsekretariatet kan dog ikke rådgive i faglige spørgsmål, idet censorerne er fagligt uafhængige.

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen er tilsynsmyndighed for censorordningen og yder derfor alene generel vejledning om fortolkning af reglerne.

Omfanget af og niveauet for bistanden skal fastlægges i samråd mellem institutionen/censorsekretariatet og censorledelsen. Institutionen/censorsekretariatet kan bestemme, at den administrative bistand stilles til rådighed ved hjælp af et bestemt digitalt system.

I forhold til databeskyttelsesområdet skal det bemærkes, at styrelsen ikke er regeludsteder af databeskyttelsesreglerne. Justitsministeriets lov om behandling af personoplysninger² har været gældende siden juli 2020. I henhold til databeskyttelsesforordningen³ og databeskyttelsesloven⁴ påhviler ansvaret for overholdelse af disse den dataansvarlige.

Hvis man ved lov eller bekendtgørelse er pålagt at behandle visse personoplysninger, taler det for, at man er dataansvarlig. Det er den dataansvarlige, som har ansvaret for, at behandlingen af personoplysningerne sker i overensstemmelse med de til enhver tid gældende databeskyttelsesretlige regler. Den sekretariatsbetjende uddannelsesinstitution og censorledelsen har hver deres formål med behandlingen af personoplysninger vedrørende de studerende og censorerne. Idet dataansvaret skal afspejle den reelle virkelighed og dermed den faktiske behandling af personoplysningerne, er det institutionen og censorledelsen, der sammen bør foretage en vurdering af deres dataansvar – evt. bistået af Datatilsynet.

Det bemærkes, at initiativpligten ligger hos uddannelsesinstitutionerne, fordi det er institutionerne, der videregiver oplysningerne, og det er institutionerne, der har en opgave, som censorerne skal løse.

² [Persondataloven \(retsinformation.dk\)](https://retsinformation.dk/retsinfo/Persondataloven)

³ [L 2016119DA.01000101.xml \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj)

⁴ [Databeskyttelsesloven \(retsinformation.dk\)](https://retsinformation.dk/retsinfo/Databeskyttelsesloven)

Kapitel 3

§ 5: Bestemmelsen vedrører beskikkelse af censorer.

Stk. 5: Censorer, der bliver beskikket inden for det sidste år af beskikkelsesrunden (efterbeskikkelse), kan indgå som nye censorer.

Stk. 6: Er en særbestemmelse, hvorefter censorledelsen tillægges kompetence til *undtagelsesvist* at kunne udpege en censor, som ikke i forvejen er beskikket af styrelsen, når censuropgaven stiller krav om *særlige faglige* kvalifikationer. Bestemmelsen forventes kun anvendt i enkeltstående situationer, hvor censuropgaven f.eks. kræver en faglig kvalifikation, som korpset normalt ikke er i besiddelse af.

Bestemmelsen er ikke til hinder for, at ét korps låner censorer fra et andet korps, som måtte være i besiddelse af de efterspurgte faglige kvalifikationer. Censorledelserne aftaler nærmere om lån af censorer fra hinandens korps.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

§ 6: Bestemmelsen vedrører sammensætningen af censorkorpsene.

Det er censorledelsens forpligtelse at sørge for, at censorkorpset sammensættes i overensstemmelse med bestemmelsen.

Reglerne for kønssammensætning, jf. nr. 3, gælder ved udskiftning i censorkorpset som følge af ny beskikkelsesrunde og ved efterbeskikkelser, jf. § 5, stk. 5. Styrelsen bemærker, at der med ordet "tilstræbes" lægges op til, at uddannelsens kønsfordeling også kan spille ind i forhold til kønsfordelingen i censorkorpset.

Såfremt det ved sammensætningen af korpset ikke er muligt at opnå en nogenlunde ligelig kønsfordeling, skal censorledelsen, i forbindelse med beskikkelse af censorer sammen med indstillingen, indsende en redegørelse for, hvorfor det ikke har været muligt at opnå en ligelig kønsfordeling, og hvad der er gjort af tiltag for at opnå en ligelig fordeling af kvindelige og mandlige censorer.

§ 7: Bestemmelsen vedrører de faglige krav, som knytter sig til hvervet som beskikket censor.

Formuleringen af nr. 1 dækker bredt på tværs af de videregående uddannelses typer under Uddannelses- og Forskningsministeriets ressort. Det bemærkes, at nr. 1 fortsat omfatter kendskab til fagområdets videnskabelige discipliner på eksempelvis de universitære og kunstneriske videregående uddannelser.

Det er i nr. 4 præciseret, at censor skal have samme eller højere kvalifikationsniveau end den uddannelse, hvor pågældende skal virke som censor. Censorledelsen kan vælge kun at indstille censorer til beskikkelse, der har f.eks. en kandidatuddannelse/niveauet over uddannelsen, således at alle medlemmer af censorkorpset kan virke som censor ved alle uddannelses typer, som censorkorpset er ansvarlig for. Der kan ikke stilles krav om, at censorer har en ph.d.-grad.

Bestemmelsen stiller ikke krav til omfanget af censors erhvervserfaring, men det kan indgå i censorledelsens faglige vurdering af censuremner i forhold til beskikkelse.

§ 9: Bestemmelsen vedrører proceduren for afbeskikkelse.

Det bemærkes, at styrelsen som udgangspunkt træffer afgørelse om afbeskikkelse på baggrund af en begrundet indstilling fra censorledelsen. Styrelsen kan dog træffe afgørelse om afbeskikkelse på baggrund af en eller flere uddannelsesinstitutioners indstilling, hvis f.eks. afbeskikkelsen vedrører en for- eller næstforperson, eller hvis censorledelse og institution/-er er uenige om indstillingen.

Styrelsen vil altid anmode om en begrundet indstilling for at sikre, at censorledelsen har partshørt censor over klagen/kritikken, samt at sager, der kunne have været løst i en dialog mellem censorledelse og censor, ikke bliver indbragt for styrelsen.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

En sag om afbeskikkelse kan tillige rejses af andre – f.eks. en medbedømmer eller en studerende. Disse indbringes for censorledelsen af den enkelte uddannelsesinstitution.

Kapitel 4

§ 10: Bestemmelsen angiver censorvirkets kerneområde. Censors opgave er at sikre, at de eksterne eksamener/prøver kvalitetssikres, og at det foregår i overensstemmelse med reglerne.

Det bemærkes, at udtrykket ”gældende regler” ligeledes dækker over f.eks. faglige mål, som er fastsat for uddannelsen i enten uddannelsesbekendtgørelsen eller i studieordningen.

§ 11: Bestemmelsen beskriver censors opgaver under uddannelsens eksterne eksamener og prøver, samt afledte opgaver heraf.

Det er i stk. 1, nr. 4, præciseret, at censor kun medvirker ved behandling af *faglige klager/anker vedrørende eksamen/prøver*. Det bemærkes, at den eksamensafholdende uddannelsesinstitution i henhold til eksamensbekendtgørelsernes regler er pålagt at behandle og afgøre en sag om f.eks. eksamenssnyd m.v.

Vedrørende stk. 2: Censor har notatpligt og skal opbevare sine notater i mindst 1 år, jf. reglerne i eksamensbekendtgørelserne. Desuden skal censor på baggrund af sine notater kunne udarbejde en udtalelse, hvis den studerende indgiver en faglig klage over eksaminationen og/eller karakteren.

Institutionen kan bede censor om at udlevere sine notater, f.eks. hvis en studerende anmoder om aktindsigt i bedømmernes notater, eller i andre situationer, hvis det sagligt kan begrundes.

§ 12: Der er tale om en ny bestemmelse, som beskriver det værdighedskrav (dekorumkravet), som en offentligt beskikket censor skal leve op til.

Det bemærkes, at der således stilles krav om ordentlighed i opførsel og ytringer såvel i som uden for virket.

Kapitel 5

§ 13: Bestemmelsen vedrører situationen, hvor censor melder pludseligt forfald.

Pludseligt forfald er kendetegnet ved at være afbud mindre end 24 timer inden eksaminationens påbegyndelse. I en sådan situation skal eksamen/prøven som alt-overvejende hovedregel udsættes, med mindre at censor i stedet for fysisk fremmøde kan deltage i en digital eksamination.

Hvis censor har meldt pludseligt forfald og heller ikke kan deltage digitalt, kan uddannelsesinstitutionen *undtagelsesvist* udpege en anden censor. Undtagelsesbestemmelsen forudsættes kun anvendt, hvis det vurderes umuligt at udsætte eksamen, f.eks. fordi der er tale om en klinisk prøve.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

Institutionen udpeger herefter en anden censor, der skal opfylde både det faglige krav, jf. § 7, og kravet vedrørende nuværende eller tidligere ansættelsesforhold, jf. § 17, stk. 1. Hvis censor inden for de sidste 2 år har været ansat på samme institution/fakultet/institut, skal pågældende i stedet kunne bekræfte, at pågældende overholder § 17, stk. 3. Institutionen kan ikke udpege en person som censor, hvis pågældende er omfattet af stk. 2.

Det er institutionens forpligtelse at påse, at både § 7 og § 17, stk. 1, 2 og 3, er opfyldt ved udpegningen. Censorledelsen kan være behjælpelig med at skaffe emner på personer, som f.eks. er vurderet fagligt kvalificerede, men endnu ikke er blevet beskikket som censor.

Kapitel 6

§ 14: Bestemmelsen vedrører valg af censorledelse.

Censorledelsens valgperiode følger beskikkelsesperioden, og en censor kan på samme tid kun være medlem af én censorledelse, jf. § 14, stk. 1, jf. stk. 6.

Der skal ske omvalg, at hvis en censor i samme beskikkelsesperiode vælges til flere censorledelser.

Vedrørende censorkorpset for læreruddannelsen fremgår det, at der vælges næstforpersoner for hvert af uddannelsens obligatoriske fag i grundfagligheden samt for hvert undervisningsfag, som udprøves med ekstern censur. Valgfag, professionsbachelorprojekt og praktik kan ikke føre til valg af næstforperson.

For pædagoguddannelsen vælges et antal næstforpersoner, som samlet set dækker uddannelsens dele (uddannelseselementer) med ekstern censur. I det prøven til 3. praktikperiode har ekstern censur, medfører det, at der *kan* vælges en næstforperson for praktik.

§ 15: Bestemmelsen vedrører censorledelsens funktion og opgaver.

Det bemærkes til nr. 3, at omfanget af dialogmøder skal aftales mellem uddannelsesinstitutionen og censorledelsen.

Det præciseres, at indholdet i årsberetningen skal give institutionerne *ny viden* om uddannelsen og dens eksamensformer. Censorledelsen skal bidrage med sin unikke viden fra eksamenssituationerne i sin årsberetning. Emner/fokusområder i årsberetningen kan aftales nærmere mellem institution og censorledelse.

§ 16: Bestemmelsen vedrører fordelingen af censuropgaverne til de enkelte censorer.

At fordelingen sker i *samråd* betyder, at censorledelsen ikke kan fordele en censuropgave til en censor, hvis uddannelsesinstitutionen modsætter sig. Institutionen aftaler nærmere med censorledelsen, hvis der er en konkret censor, som institutionen ikke ønsker at anvende på institutionen/uddannelsen.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

Det bemærkes, at det er censorledelsen evt. bistået af censorsekretariatet, som har kompetencen til at fordele en censuropgave. Kompetence kan ikke delegeres til f.eks. en medeksaminator.

I stk. 2 er præciseret, at censorer har ret til at få tilbudt censuropgaver, hvilket samtidigt betyder, at censor kan afvise tilbuddet.

§ 17: Bestemmelsen angår censorledelsens forpligtelser ved fordeling af censuropgaver.

Ved fordeling af en censuropgave skal censorledelsen/censorsekretariatet påse, at censor ikke bliver tilbudt en censuropgave på den uddannelsesinstitution, hvor den pågældende er ansat, eller inden for de sidste 2 år har været ansat.

Forpligtelsen til at påse, at bestemmelsens indhold er opfyldt, skal ske i et samarbejde mellem censorledelsen/censorsekretariatet, som fordeler og tilbyder opgaven til censor, og censor, som er bekendt med sine ansættelsesforhold.

Censorledelsen kan *undtagelsesvist*, jf. stk. 3, tilbyde en censuropgave til en censor, som inden for de sidste 2 år har været ansat på den eksamensafholdende uddannelsesinstitution. Det forudsætter, at censor kan bekræfte, at pågældende ikke tidligere har været underviser eller vejleder for eksaminanden/-erne - f.eks. hvis censor har været ansat på et *andet* institut/fakultet eller del af den eksamensafholdende institution.

Kapitel 7

§ 18: Bestemmelsen vedrører honorering af forpersoner og censorer i forhold til de bekendtgørelsesfastsatte opgaver.

Det bemærkes, at uddannelsesinstitutionen/censorsekretariatet påser, at censor kan dokumentere arbejdsopgaver og timeforbrug i forhold til disse, samt at reglerne i cirkulære om censorvederlag⁵ om, at:

"[...] der så vidt muligt ikke tillægges den enkelte censor et højere timetal end 125 censortimer pr. semester/halvår."

Hvis overholdelsen af timeantallet ikke kan systemunderstøttes – f.eks. fordi censorerne selv byder ind på opgaven - skal censorledelsen/censorsekretariatet gøre censorerne bekendte med timetallet og informere om, at censor skal rette henvendelse til censorledelsen, hvis man påtænker at påtage sig en opgave, der betyder, at der vil ske en overskridelse af timetallet. Herefter kan censorledelsen konkret vurdere om der er faglig begrundelse for helt undtagelsesvist at lade en censor påtage sig et mindre antal timer udover 125 timer pr. semester/halvår.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

Med venlig hilsen

Rikke Lise Simested
Specialkonsulent

⁵ [Cirkulære om timelønnet undervisning samt cirkulære om censorvederlag\n\(Perst.nr. 004-01\) \(retsinformation.dk\)](#)